

Soạn văn bài Vội vàng. Nội dung tài liệu sẽ giúp các bạn nắm chắc nội dung bài học một cách đơn giản nhất. Mời các bạn học sinh và thầy cô cùng tham khảo.

Soạn mẫu 1: Vội vàng

Gợi ý trả lời câu hỏi

Câu 1. Cả bài thơ là một dòng cảm xúc hối hả, tuôn trào nhưng vẫn tuân theo một bố cục khá rõ ràng, chặt chẽ

Bài thơ có thể chia làm bốn đoạn:

- 4 câu đầu: Khát khao lưu giữ hương sắc mùa xuân.
- Câu 5 – 13: Vui thích, say mê trước cảnh sắc mùa xuân.
- Câu 14 – 29: Băn khoăn trước giới hạn của cuộc đời.
- Đoạn còn lại: Hối hả, cuồng nhiệt đến với cuộc sống.

Câu 2. Khát khao lưu giữ hương sắc mùa xuân.

"Tắt nắng", "buộc gió" là quyền uy của Tạo Hóa. Cho dù Xuân Diệu là thi sĩ thì ông vẫn là con người làm sao có được khả năng vô hình đó. Chỉ vì quá yêu cuộc sống nên mới ước ao và nảy sinh ý tưởng táo bạo. Muốn níu giữ sắc hương, níu giữ mùa xuân cũng có nghĩa là muốn níu giữ thời gian cùng với vẻ đẹp cuộc sống cho mình, cho người. Cách biểu đạt mới lạ, độc đáo.

Bốn dòng thơ, mỗi dòng năm chữ, ngắn, gấp. Nhịp thơ góp phần diễn tả sự khẩn trương muốn ngăn lại không cho màu nhạt, hương bay. Điệp kiểu câu "Tôi muốn ... cho" càng làm nổi bật khát khao lưu giữ được sắc hương cuộc đời để mãi được cùng sống với nó.

Câu 3. Bức tranh mùa xuân ở độ "thời tươi" qua cảm nhận của một tâm hồn đang ở "thời trẻ":

Của	ông	bướm	này	đây	tuần	tháng	mật;
Này	đây	hoa	của	đồng	nội	xanh	rì;
Này	đây	lá	của	cành	tơ	phơ	phát;
Của	yến	anh	này	đây	khúc	tình	sì;
Và	này	đây	ánh	sáng	chớp	hàng	mì;

Mỗi buổi sớm thân Vui hằng gõ cửa;
Tháng giêng ngon như một cặp môi gần.

Hình ảnh thơ tập trung làm nổi bật vẻ tinh khôi, thanh tân, nõn nà, rục rờ của mùa xuân (Muôn sắc hoa tươi thắm trên nền "xanh rì" đầy sức sống của đồng nội; cảnh tơ, lộc non mơn mớn, mượt mà...).

Cảnh xuân không chỉ đẹp mà còn gợi tình (ong bướm "tuần tháng mật", yến anh ca "khúc tình si"...)

Cảnh sắc vốn quen thuộc nhưng bằng lối cảm nhận riêng, mới lạ, Xuân Diệu đã thổi vào thiên nhiên một tình yêu rạo rực khiến những hình ảnh vô tri vô bổ sống dậy tràn ngập xuân tình. Câu thơ "Tháng giêng ngon như một cặp môi gần" mang dấu ấn thơ Xuân Diệu rất rõ. Trước hết là cách dùng từ chuyển đổi cảm giác quen thuộc của Xuân Diệu. Thi sĩ không thưởng thức mùa xuân bằng giác quan thông thường (nhìn, ngửi, lắng nghe) mà ông đang say sưa nhấm nháp hương vị của nó, cảm nhận được độ "ngon" mà mùa xuân đang dâng hiến. Mặt khác, ta còn thất ở câu thơ hấp dẫn, quyến rũ như hưởng thụ thiên nhiên rất Xuân Diệu. Mùa xuân hấp dẫn mà như đang thưởng thức "cặp môi" giai nhân. Quả là một cách ví von so sánh mới mẻ, táo bạo góp phần làm nổi bật niềm say mê cái đẹp tràn thế đáng quý ở tác giả.

Diệp ngữ "Này đây..." cùng với hàng loạt âm hình ảnh, màu sắc, âm thanh, Xuân Diệu đã liệt kê vẻ đẹp muôn màu của xuân, bày sẵn quanh ta, chẳng cần phải tìm kiếm. Chỉ cần có tâm hồn yêu thiết tha cuộc sống thì tha hồ nhìn ngắm, thưởng thức.

- > Đoạn thơ này là tiêu điểm góp phần lí giải các trạng thái cảm xúc của tác giả ở bốn câu đầu và những câu thơ tiếp theo.

Câu 4. Đoạn 3 thể hiện cảm nhận về thời gian của Xuân Diệu.

Người xưa quan niệm thời gian tuần hoàn đi rồi trở lại như bốn mùa xuân, hạ, thu, đông vì vậy họ thường ung dung, đứng đĩnh. Ở bài thơ này Xuân Diệu quan niệm thời gian tuyến tính. Thời gian được cảm nhận theo thước đo giá trị sống của con người. Mỗi khoảnh khắc trôi qua mang theo một sự mất mát:

Xuân đang tới nghĩa là xuân đang qua
Xuân còn non nghĩa là xuân sẽ già.

Có thể Xuân vẫn tuần hoàn nhưng mỗi lần nó «đang qua», «sẽ già» là một lần mang theo nhiều cái đẹp đi mất.

Nếu xuân là độ viên mãn nhất của thiên nhiên thì tuổi trẻ là độ căng tràn nhựa sống của một cuộc đời. Xuân tuần hoàn nhưng tuổi trẻ - màu xuân của cuộc đời, chẳng có hai lần. Thời gian, sẽ mang theo tuổi xuân của con người đi qua và vì vậy mà thi sĩ càng buồn hơn khi:

Còn trời đất nhưng chẳng còn tôi mãi
 Nên băng khuâng tôi tiếc cả đất trời.

Cách cảm nhận về thời gian của Xuân Diệu xuất phát từ ý thức sâu xa về giá trị sống của mỗi cá thể. Mỗi khoảnh khắc trong đời đều vô cùng quý giá bởi vì khi đã trôi qua là mất vĩnh viễn. Vì vậy con người phải biết quý từng giây phút của cuộc đời, phải sống có ý nghĩa. Đây là lí do nhà thơ sống vội vàng, cuồng quýt trước sự trôi qua nhanh của thời gian.

Câu 5. Hối hả, cuồng nhiệt đến với cuộc sống:

(Đoạn cuối bài thơ).

Ta muốn ôm

Cả sự sống mới bắt đầu mơn mớn

Ta	muốn	riết	mây	đưa	và	gió	lượn		
Ta	muốn	say	cánh	bướm	với	tình	yêu		
Ta	muốn	thâu	trong	một	cái	hôn	chiều		
Và	non	nước,	và	cây,	và	cỏ	rạng		
Cho	chénh	choáng	mùi	thơm,	cho	đã	đầy	ánh	sáng.
Cho	no	nên	thanh	sắc	của	đầy	thời	tươi	

- Hỡi Xuân Hồng, ta muốn cắn vào người!

Xuân Diệu tả cảnh sắc mùa xuân về với thời non tươi của nó để tận hưởng. Hàng loạt hình ảnh tiếp tục làm nổi bật vẻ quyến rũ của sự sống đầy sắc hương nhưng không phải để tả mà chủ yếu để diễn đạt sự cuồng nhiệt, vội vàng tận hưởng của tác giả.

- Hàng loạt động từ tăng dần mức độ sự vội vàng, đắm say: ôm, riết, say, thâu, chénh choáng, đã đầy, no nê, cắn.
- Thủ pháp điệp được sử dụng đa dạng: Điệp cú pháp: điệp từ, ngữ; điệp cảm xúc theo lối tăng tiến (Ta muốn ôm, Ta muốn riết... Ta muốn cắn), trạng thái tăng tiến (cho chénh choáng, cho đã đầy, cho no nê...).

-> Nét độc đáo về nghệ thuật của đoạn thơ đó là những làn sóng ngôn từ đan xen, cộng hưởng theo chiều tăng tiến đã diễn tả rất thành công khao khát mãnh liệt của tác giả.

Luyện tập

1. Xuân Diệu đặt tên bài thơ là "Vội vàng", bởi lẽ: Xuân Diệu yêu tha thiết cuộc sống, cuộc sống quanh ta rất đẹp nhưng tuổi trẻ qua nhanh, đời người ngắn ngủi, thời gian, không chờ đợi. Phải khẩn trương, hối hả đến với cuộc sống để tận hưởng vẻ đẹp của cuộc đời.

2. Quan điểm nhân sinh của Xuân Diệu được thể hiện qua bài thơ có mặt tích cực: Yêu mùa xuân và tuổi trẻ - những cái đẹp nhất của cuộc sống, hãy sống hết mình sao cho mỗi khoảnh khắc của đời mình có ý nghĩa. Đó là quan điểm sống tích cực, có giá trị nhân văn sâu sắc.

Soạn mẫu 2: Vội vàng

Câu 1 trang 23 SGK Ngữ văn lớp 11 tập 2

Bài thơ có thể chia thành ba đoạn:

- Đoạn 1 (13 câu đầu): Bộc lộ tình yêu cuộc sống tràn thê tha thiết.
- Đoạn 2 (từ câu 14 đến câu 29): Nỗi băn khoăn về sự ngắn ngủi của kiếp người trước sự trôi qua nhanh chóng của thời gian.
- Đoạn 3 (còn lại): Lời giục giã cuồng quýt, vội vàng để tận hưởng những giây phút tuổi xuân của mình giữa mùa xuân của cuộc đời, vũ trụ.

Câu 2 SGK Ngữ văn lớp 11 tập 2 trang 23

- Cảm nhận về thời gian của thi nhân ở đây gắn liền với mùa xuân và tuổi trẻ của một con người yêu cuộc sống thiết tha, say đắm, nên mang nét riêng của Xuân Diệu rất rõ.
- Thời gian của tự nhiên thì luôn tuân thủ theo quy luật vận động bất biến, nhưng thời gian theo cách nhìn của Xuân Diệu (bị ảnh hưởng bởi thời đại và văn hóa phương Tây) thì thời gian vận động tuyến tính, một đi không trở lại. Thời gian thật sự khắc nghiệt, đời người có hạn và tuổi xuân ngắn ngủi.
- Tâm trạng vội vàng, cuồng quýt trước sự trôi qua nhanh chóng của thời gian bởi: nhà thơ ý thức rõ sự mất mát khi thời gian trôi qua. Bởi vậy, cái tôi của nhà thơ, một cái tôi ý thức rất rõ về thời gian đã tận hưởng những phút giây tuổi xuân mà cuộc đời đã trao tặng mình. Đó là niềm khát khao sống sôi nổi, mãnh liệt của thanh niên, của tuổi trẻ.

Câu 3 SGK Ngữ văn lớp 11 trang 23 tập 2

- Hình ảnh thiên nhiên, sự sống quen thuộc được tác giả cảm nhận và diễn tả: đầy màu sắc, tươi trẻ, hình ảnh, âm thanh tươi đẹp, đầy sức sống, sôi nổi.

- Xuân Diệu quan niệm: hạnh phúc không ở đâu xa, nó tồn tại ngay giữa trần thế này. Đó là: hoa đồng cỏ nội, ong bướm, chim chóc... Vì vậy, phải biết giữ lấy hạnh phúc, giữ lại vẻ đẹp của cuộc sống.

Câu 3 SGK trang 23 Ngữ văn lớp 11 tập 2

* Đặc điểm hình ảnh, ngôn từ, nhịp điệu trong đoạn thơ cuối:

- Hình ảnh quen thuộc mà tươi mới, giàu sức sống, quyến rũ.

- Cảm xúc ào ạt, tràn trề khiến Xuân Diệu sử dụng ngôn từ đặc biệt:

+ Nghệ thuật điệp cấu trúc theo lối tăng tiến: Ta muốn: ôm, riết, say, thâu, cắn.

+ Kết hợp sử dụng các động từ mạnh, danh từ chỉ vẻ đẹp thanh tân, tính từ chỉ xuân sắc.

- Nhịp điệu của bài thơ dồn dập, hối hả, sôi nổi, cuồng nhiệt.

* Xuân Diệu đã sử dụng các hình ảnh độc đáo, mới lạ: Mây đưa gió lượn, cánh bướm với tình yêu, cái hôn nhiều, cây, cỏ rạng, mùi thơm ánh sáng, thanh sắc, thời tươi, xuân hồng... kết hợp với các động từ mạnh và tính từ chỉ xuân sắc → thể hiện lòng yêu đời, ham sống bùng lên hối hả để tận hưởng những hương vị ngọt ngào, say đắm của cuộc sống.

CLICK NGAY vào **TẢI VỀ** dưới đây để download soạn văn lớp 11 bài Vội vàng file word, pdf hoàn toàn miễn phí.